

Motion till riksdagen 2010/11:So419

av Börje Vestlund m.fl. (S)

Surrogatmödraskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utredning av surrogatmödraskap.

Motivering

Föräldrar har inte rätt till sina barn, men barn har en ovillkorlig och oinskränkt rätt till såväl sina biologiska som sociala föräldrar.

Målet för all lagstiftning, oavsett politikområde, är att den ska vara jämlik och könsneutral. Ingen juridisk skillnad ska finnas mellan vare sig hbt-personers eller andras möjligheter att bli föräldrar. Det gäller även vid insemination och adoption.

Ett traditionellt surrogatmödraskap innebär att en kvinna föder ett barn åt någon annan. För homosexuella män kan det vara ett alternativ till adoption. Men det finns svårigheter som har tydlig koppling till klass och kön. I vissa länder har det börjat växa fram en verksamhet där fattiga och utsatta kvinnor föder barn på beställning åt rika barnlösa par. Detta är oetiskt och oacceptabelt. Kroppsdelar och barn är inte handelsvaror.

I Sverige är surrogatmödraskap inte tillåtet. Samtidigt är vi medvetna om att det även finns surrogatmödraskap utan ekonomisk vinning. Det är ett faktum att det i dag finns barn i Sverige som har fötts genom surrogatmödraskap och deras legala familjesituation upplevs oklar. Och just därför att denna fråga är komplex och rymmer flera svåra avvägningar behöver vi skaffa oss mer kunskap innan vi kan ta ställning.

Det finns också en typ av surrogatmödraskap som innebär att hälften av arvsmassan kommer från de blivande föräldrarna och kvinnorna i relationen. Det handlar dels om när en kvinna insemineras med sin mans sparade ägg, i ett par där mannen har en transsexuell bakgrund. Det handlar också om lesbiska par som donerar ägg till varandra. I båda fallen tillförs spermier utifrån,

Fel! Okänt namn på

precis som vid annan insemination på klinik. I dag räknas båda dessa exempel enligt lagen som förbjudna former av surrogatmödraskap, trots att det inte kan ha varit lagstiftarens avsikt med lagen. Detta omöjliggör för en del familjer att skaffa barn på lika villkor som andra par, och lagen måste därför ändras så att denna form av surrogatmödraskap inte är förbjuden.

Frågan om surrogatmödraskap är svår och komplicerad, men trots att det i princip är förbjudet med surrogatmödraskap i Sverige så finns ändå ett antal barn och föräldrar som har använt sig av surrogatmödrar. Det finns därför alla skäl att utreda surrogatmödraskap ur såväl barnens, surrogatmammans som föräldrarnas perspektiv.

Stockholm den 19 oktober 2010

Börje Vestlund (S)

Hans Ekström (S)

Jonas Gunnarsson (S)